



Ralph Erskine

Zacharia 14 vs 7 - En het zal geschieden, ten tijde des avonds, dat het licht zal wezen

Gelijk de gehele Schrift van Christus getuigt, zo getuigt ook deze tekst, hoe Hij met Zijn kerk en Zijn volk handelt, zowel in Zijn voorzienigheid als in Zijn genade. In ons tekstvers komt tweemaal het woord *maar* voor; het ene ziet op de wijze regeling, het andere op het blijde einde van de handelingen Gods met Zijn kerk en Zijn volk.

In de voorgelezen woorden wordt onze aandacht bepaald bij:

1. De droevigste kruisen en rampen, die de Kerk van God en Gods volk in deze wereld overkomen, voorgesteld onder de gelijkenis van een avondtijd.
2. De aangenaamste vertroosting en bemoediging, die in hun lot voorkomen, voorgesteld onder de gelijkenis van licht.
3. Het tijdperk, of de opmerkelijke tijd, wanneer hun hoop vergaat, en
4. De onfeilbare zekerheid van dit blijde einde. "Maar het zal geschieden ten tijde des avonds, dat het licht zal wezen."

Wij hebben deze dingen vroeger reeds omsloten; ons tegenwoordig doel is te doen zien, dat de tijd waarin wij nu leven een avondtijd is. Onze begeerte is, dat u de tekenen van de tijd met aandacht gadeslaat, en indien u dat doet, zal het maar al te duidelijk blijken, dat het voor de Kerk van God een avondtijd, een duistere tijd, een boze tijd is. Om u hierin te helpen, zullen wij enkele tekenen van een avondtijd voor de Kerk voorstellen. Aangezien de Geest Gods de treurige toestand van een volk bij een avondtijd vergelijkt, vergunt Hij ons daarmee, wanneer wij over dezelfde zaak spreken, dezelfde spreekwijze te gebruiken. De tekenen, die wij zullen melden, zullen wij dan aan die gelijkenis ontleen, omdat u ze des te beter in uw geheugen kunt bewaren, wanneer zij worden voorgesteld door zulke dingen, die duidelijk zijn voor een ieder, die het onderscheid weet tussen dag en nacht.

Van deze tekenen nu, zijn twee soorten:

- Sommige, die men voorspellende tekenen zou kunnen noemen, die verkondigen, dat een donkere avond op komst is;
- en sommige, die men openbaar makende tekenen kan noemen, die verkondigen, dat de tegenwoordige tijd een avondtijd is.

1^e Er zijn voorspellende tekenen, die niet alleen veel tegenwoordige duisternis verkondigen, maar dat een nog duisterder avondtijd met spoed op komst is, zoals de volgende 12 tekenen:

1. Het is een teken dat een avondtijd voorspelt, wanneer de schaduwen lang worden. Zolang de zon hoog staat zijn de schaduwen kort; maar hoe meer de zon daalt, hoe langer de schaduwen zijn. Zo ook hier, mijn vrienden, is het een teken, dat er een avondtijd over de Kerk komt, wanneer ijdele schaduwen lang beginnen te worden en van meer belang geacht worden dan

wezenlijke godsdienst. Als iemands schaduw twee of drie maal zo lang is als hijzelf, dan geeft dat te kennen, dat de zon laag staat, en dat de nacht nabij is. Is het niet ook zo is een geestelijke zin, wanneer de belijders veel meer van de gedaante dan van de kracht van de Godzaligheid hebben, meer van de schaduw dan van het wezen van de godsdienst? Sommigen hebben nog niet eens de gedaante of schaduw van de godsdienst, hetzij in hun huisgezinnen, of in hun binnenkamers, hetgeen te kennen geeft, dat het bij hen geheel duister is, dat zij verstoken zijn van de verlichting van de kennis van Christus; waar toch geen licht is, daar is in het geheel geen schaduw, daar is alles zwarte duisternis. Of hebben zij een schaduw van vroomheid, en niets of weinig meer, dan wijst dat aan, dat het licht, dat zij hebben, een afnemend licht is en dat een duistere avond op komst is. Wanneer de Kerk in een bloeiende staat is en de zon hoog aan haar uitspansel staat, zijn de schaduwen van ledige vormen, bijgelovige ceremoniën, en menselijke vindingen zeer kort, ja, ze zijn er niet meer. U weet hoe die in de dagen van ons verbondmaken plechtig werden herroepen en afgezworen; doch wanneer de schaduwen weer langer worden; velen die dingen weer gaan verdedigen en weinigen zich daar tegen verklaren, doch eigenlijk niets dan blote schaduwen in de Kerk voorstaan, een naam hebbende, dat zij leven, doch dood zijn: ik zeg, wanneer dit begint te heersen, dan geeft dit een avondtijd te kennen.

2. Het is een teken dat een avondtijd aankondigt, wanneer de arbeiders vlug van hun arbeid terugkeren. Als u ziet, dat zij die in het veld arbeiden zich van hun werk naar huis spoeden, besluit u daaruit, dat de avond nadert. Zo ook, wanneer in de Kerk van God, vele getrouwe arbeiders snel naar huis gehaald worden, van hun arbeid op aarde naar de hemel, is dat een teken, dat de avondtijd nadert. Gelijk de wegneming van de Godzaligen in het algemeen een teken is, dat voorspelt, dat een avond van oordeel op komst is, dat de rechtvaardige weggeraapt wordt voor het kwaad; zo ook voorspelt in het bijzonder de wegneming van uitstekende arbeiders in Gods wijngaard een avondtijd. Wanneer de Lots uit Sodom worden weggenomen voorspelt dat een storm van toorn. Methusalah werd in het jaar voor de zondvloed weggenomen; Ambrosius voor de ondergang van Italië; Luther voor de oorlogen van Duitsland; en ook in dit land, en uit deze landstreek, heeft de Heere onlangs vele getrouwe arbeiders weggenomen. Wij mogen daaruit slechts besluiten, dat wanneer de Noachs in hun arken worden opgenomen, dit een zondvloed betekent, en dat God Zijn oogst inhaalt voor de winterstorm, en arbeiders thuis haalt, voordat de donkere nacht daar is.

3. Het is een teken dat een avondtijd voorspelt, wanneer de mensen over het algemeen loom en slaperig beginnen te worden; want evenals, zoals de apostel zegt, zij die slapen 's nachts slapen, zo ook, wanneer de mensen slaperig worden, toont dit, dat de nacht aanstaande is. Wanneer dus een algemene zekerheid en geestelijke slaapzucht en luiheid een Kerk begint te overvallen, voorspelt dit, dat een nacht van oordeel op komst is. Al de maagden, zowel de wijze als de dwaze, werden sluimerig en vielen in slaap, voordat het middernachtgeroep geschiedde. Wanneer de mensen zullen zeggen: "Het is vrede en zonder gevaar. dan zal een haastig verderf hun overkomen." Er zijn vele verschijnselen van slaap en zekerheid onder ons, en het is niet waarschijnlijk, dat wij zullen wakker worden voordat het middernachtgeroep des Heeren, in een weg van oordeel, zal gehoord worden: ook zal dat geroep een zeker geslacht niet doen ontwaken, tenzij de kracht des Heeren er in meekomt.

4. Het is een teken, dat een avondtijd op komst is, wanneer de dauw begint te vallen. Wij vinden, dat de Heere tot Zijn slapende Kerk in deze bewoordingen spreekt: (Hoogl. 5:2) "Doe Mij open, Mijn zuster, Mijn vriendin, Mijn duive, Mijn volmaakte, want Mijn hoofd is vervuld met dauw, Mijn haarlokken met nachtdruppen": daarmede te kennen gevend, wat Hij voor haar had geleden, namelijk de dauw en de druppelen van Goddelijke toorn en wraak. Dit is een van de voornaamste beweegredenen, waarom wij onze harten behoren te ontsluiten voor Hem, Die

Zich voor ons aan de toorn Gods heeft blootgesteld. Doch nu, zeg ik, wanneer de dauw begint te vallen wijst dit op een avondtijd, en zo ook wanneer de dauw en de druppelen op een Kerk beginnen te vallen, voorspelt dit, dat een duisterder avondtijd nadert: voornamelijk wanneer die mindere druppelen van oordeel niet de rechte uitwerking hebben, om haar wakker en levend te maken, maar zij onverbeterlijk blijft. Evenals een dokter, wanneer mindere hoeveelheden haar werk niet doen, een krachtigere voorschrijft, zo ook zijn kleine oordelen, die gering geschat worden, voorboden van zwaardere oordelen: "Indien gij nog door deze dingen Mij niet getuchtigd zult zijn, zegt de Heere, zal Ik u ook zeventvoudig over uw zonden slaan." Hoe vele nachtdruppen in de laatste tijd op ons zijn gevallen, is duidelijk voor allen, van wie de ogen open zijn, ja zelfs voor gewone beschouwers. Niet alleen de dood van vele begenadigde mensen, maar ook dat de Goddelijke heerlijkheid zover van ons geweken is: de grote scheuring en verdeeldheid in de Kerk: bovendien vele tijdelijke oordelen: binnenlandse uitbarstingen, opstanden, zwaard, armoede en slavernij en meer in het bijzonder geestelijke oordelen: verblindende verharding, onvruchtbaarheid onder het Evangelie, en ontelbare dauwdruppen, die gevallen zijn: voorspellen niet al deze een avondtijd?

5. Het is een teken, dat een avondtijd nadert, wanneer de lucht, die warm was door de zonnestralen, zeer koud wordt: wanneer de zon onder is en de lucht sterk afkoelt, dat is een teken, dat de duistere nacht nadert. Zo ook, wanneer de ongerechtigheid vermenigvuldigd zal worden, zal de liefde van velen verkouden (Matth. 24:12). Deze koudheid van de Christelijke liefde jegens God en de mensen is een zekere voorloper van een duisterder avondtijd van rampen. De gemeente van Efeze verliet haar eerste liefde en haar kandelaar werd van zijn plaats geweerd (Openb. 2:4, 5). Toen de gemeente van Laodicéa lauw werd, noch koud, noch heet, spuwde God haar uit Zijn mond; dat is, Hij verwierp haar met verafschuwing. Misschien is er nooit een koudere lucht geweest dan die welke het tegenwoordig geslacht inademt. Liefde tot God en Zijn volk, ijver voor God en Zijn eer, die niet zolang geleden de harten van de Christenen verwarmden, is in zo'n avondkoelte veranderd, dat de koude van de lucht een storm voorspelt.

6. Het is een teken, dat een avondtijd nadert wanneer de wolken en de hemel bloedrood van kleur worden, en als het ware een scharlaken tint aannemen. Hoewel dit kan aanduiden, dat er later schone dagen op kunnen volgen, nochtans is het in de eerste plaats een teken, dat de avond invalt. Zo ook, wanneer waterloze wolken, door weerkaatsing van de zonnestralen een schone schijn geven, dat er enige zegen zal volgen, en het daarbij blijft: Ik meen, wanneer geveinsdheid algemeen is en de belijders slechts waterloze wolken zijn, die zich uiterlijk schoon en blinkend vertonen, doch leeg en ontbloot van de Geest zijn; en wanneer tegelijkertijd de groten van het land, hetzij in kerk of staat, die, evenals de wolken, over anderen heen vliegen, in plaats van hen, die beneden hen zijn, te bevochtigen, niets anders zijn dan een rode hemel, blinkende, ledige nieten, zonder vochtigheid en genade. Waarlijk, wanneer de groten van een land door God zijn overgegeven en over het algemeen genadeloos en zonder ware godsdienst zijn, is dat een verschijnsel, dat op een avondtijd van toorn wijst. Wanneer Saul van God verworpen is en zich tot de duivel wendt in zijn raadplegen met de waarzegster van Endor; dan vallen hij en Israël op de bergen van Gilboa. Wanneer Zedekia en zijn edelen losgelaten zijn, om tegen de koning van Babel te rebelleren en het verbond te verbreken; dan worden hij en zijn volk gevankelijk naar Babel gevoerd. Wanneer David zover van de Geest Gods was verlaten, dat zijn hart door hoogmoed werd weggevoerd, om het volk te tellen, dan wordt Israël door een zware slag van God getroffen. Helaas! Wanneer de groten, adel en hoog geplaatsten, van God verlaten en vleselijk worden, de Geest niet hebbende, wat zijn zij dan anders als zoveel roodgetinte wolken, aan wie God Zich geheel heeft onttrokken; als zoveel bloedige tekenen, dat een duistere nacht op komst is?

7. Nog een teken van een avondtijd is, dat de heuvelen en bergen tussen ons en de zon komen te staan; wanneer zij de zon voor ons beginnen te verbergen, dan nadert de nacht. Zo ook is het een teken, dat een avondtijd over een Kerk nabij is, wanneer bergen van zonde en schuld, grote bergen, scheiding maken tussen God en ons, tussen Christus de Zon der gerechtigheid en Zijn gemeente. Wie kan de gebeurtenissen van onze tijd en de overvloedige ongerechtigheden en goddeloosheden, onder alle soorten en standen met ernst beschouwen, zonder te zien, dat er goede reden is om de Heere te rechtvaardigen, dat Hij Zijn tegenwoordigheid onttrekt en de beschuldiging uitspreekt: (Jesaja 59:2) "Uw ongerechtigheden maken een scheiding tussen ulieden en tussen uw God, en uw zonden verbergen het aangezicht van ulieden, dat Hij niet hoort." De heuvelen zijn tussen ons en de zon gekomen, en de nacht nadert.

8. Nog een teken van een avondtijd, is, dat het licht langzamerhand afneemt. Zo is het een teken, dat het een avondtijd voor de Kerk is, wanneer de heerlijkheid Gods meer en meer van haar wijkt. Wij lezen (in Ezech. 10:4, 18 en 11:23) hoe de heerlijkheid des Heeren langzamerhand van het huis des Heeren week; eerst van boven de Cherub op de dorpel van het huis, en daar bleef zij staan; van daar ging zij naar het midden van de stad; en van daar rees zij op en stond op de berg. Dit toont ons, hoe de Heere bij trappen en stappen van een zondig volk wijkt, als afkerig om weg te gaan en wachtende om te zien of iemand met Hem wil pleiten, dat Hij wederkeert. De trapsgewijze wijking van de heerlijkheid Gods is een teken van een trapsgewijze nadering van een sombere avondtijd.

9. Een ander teken, dat de avondtijd nadert is, dat de zangvogels stil worden, en hun welluidende tonen inhouden. Nu, u weet, dat een heldere tijd voor de Kerk vergeleken wordt bij een zangtijd van de vogels (Hoogl. 2:12); zo is het ook een teken, dat een donkere avondtijd genaakt, wanneer het zingen van de vogels ophoudt: Ik bedoel, wanneer de lieflijke zangers van Israëel hun gezang niet meer laten hoven en niet meer aan het hof mogen komen; wanneer zij in zoverre ontslagen zijn, dat er geen werk meer voor hen in de voorhoven van Sion. Toen God de oude Eli uit zijn ambt onzette en niet meer tot hem, maar tot de jonge Samuel wilde spreken, toen was een nacht van toorn nabij over het huis van Eli, over Hofni en Pinehas; ja, over de Kerk van God, want de ark van God werd genomen en in de handen van de Filistijnen overgegeven. Toen Salomo Gods verbond en inzetten niet hield, verwekte de Heere een menigte van vijanden, die op hem en zijn volk aanvielen. Wanneer oude belijders geen toegang meer aan het hof hebben, de zangvogels tot zwijgen gebracht zijn en uitstekende dienaars, die zolang het dag was gebruikt werden, ontslagen worden, alsof er geen werk meer voor hen was, dan geeft dit te kennen, dat er een avondtijd op handen is. Wanneer God, in Zijn voorzienigheid, tot Zijn oude vrienden en gunstelingen zegt, dat Hij in deze wereld niets meer voor hen te doen heeft, dat hun zangtijd op aarde voorbij is; wanneer nuttige instrumenten als smakeloos zout zijn geworden, dat zij hun nuttigheid, geur, en welluidendheid hebben verloren, is dit een teken, dat de nacht nadert, dat de dagvogels wegschuilen.

10. Het is een teken, dat de avondtijd op handen is, wanneer, gelijk de dagvogels òf naar hun nesten vliegen, òf zich verschuilen en hun snavels onder hun vleugels steken; evenzo de nachtvogels te voorschijn komen en rondvliegen. Wanneer de morgenvogels verdwijnen, en de avondvogels, zoals de vleermuis en de uil, die het daglicht niet kunnen verdragen, te voorschijn komen, is dat een teken, dat de nacht nadert. Zo ook, mijn vrienden, is het een droevig verschijnsel, dat een zeer donkere nacht voor de Kerk aankondigt, wanneer niet alleen, enerzijds, de dagvogels, die liefelijk zingen in de verkondiging van het vrolijk geklank, naar hun hemelse nesten vliegen; of, indien er enige van hen worden overgelaten, gelijk ik hoop, dat er nog velen zijn, dan zijn die over het algemeen onder de een of andere tot stilzwijgen brengende

wolk of sluier, welke hun stemgeluid bederft en hun nuttigheid verijdelt; doch ook, anderzijds, wanneer de nachtvogels, zoals ketters en dwaalgeesten rondvliegen en zich vertonen. Als het een heldere dag voor de Kerk was, zouden zulke nachtvogels, die lust hebben in de duisternis van de dwaling, niet uit hun holen gluren; doch hun te voorschijn komen voorspelt een donkere avondtijd, want een vloed van dwalingen brengt een vloed van toorn teweeg (2 Thess. 2:10-12; 2 Petrus 2:1, 2). Voorzeker is geen dwaling verdoemelijker en verderfelijker dan die van het verloochenen van de Heere, Die hen gekocht heeft, en van de verdonkering van de Allerhoogste Godheid van de Heere Jezus Christus. Deze zwarte wolk van Arianisme is een van de donkerste, die ooit de evangeliseer bedekt heeft; doch behalve deze hebben nog vele andere wolken van dwaling onze kerkhemel verdonkerd. Evenwel er moeten ook dwalingen en ketterijen zijn, zegt de Geest Gods, opdat degenen die oprecht zijn openbaar mogen worden; en zij moeten er ook zijn opdat de beproefde waarheid des te schitterender mag blinken, wanneer zij door de donkere wolk van dwaling heen breekt.

11. Het is een teken, dat een avondtijd ophanden is, wanneer de mensen over het algemeen vermoeid zijn van de inspanning, en de arbeid van de dag moe zijn. Zo ook is het een teken van een avond voor de Kerk, wanneer de grote hoop daarin van de dienst van God en van het werk van de dag zeggen: "Wat een vermoeidheid!" Wanneer de mensen Christus en Zijn juk, en de ware godsdienst moe zijn, is dit een teken, dat God hen moe is, dat God en zij niet langer samen wandelen; of dat een zwaarder juk op hun nek zal worden gelegd, om hen naar Zijn zacht en licht juk te doen verlangen en dat te kiezen. Deze vermoeidheid van de dienst Gods blijkt uit algemene godloochening en ongelovigheid; als de mensen tot God zeggen: "Wijk van ons, want aan de kennis van Uw wegen hebben wij geen lust. Wat is de Almachtige, dat wij Hem zouden dienen?" (Job. 21:14, 15). Het blijkt uit de stilstand van een werk van reformatie, het is als een ontijdige geboorte, het blijft in de geboorte steken, of liever, het gaat achteruit en trekt zijn hand weer in; dat te kennen geeft, dat het kind des toorns gebaard wordt voor het kind van de barmhartigheid: Ik zinspeel op die gebeurtenis, die wij lezen in Gen 38. Het blijkt hieruit, dat er niemand is die in de bres staat, waardoor de toorn inkomt (Ezech. 22:30,31). Wanneer de mensen over het algemeen het bidden moe zijn, is de bres open en staan de oordelen klaar om in te komen. Soms zijn de mensen God zo moe, en zo rijp voor een slag, dat, al was er nog een biddend en worstelend overblijfsel voor hen werkzaam, het niet zou baten. De zonde kan zo'n hoogte bereiken, en het recht van Gods gerechtigheid en rechtvaardigheid kan zodanig eisen, dat zij, in een Kerk of natie, gestraft wordt, dat de krachtigste voorbedding van mensen niets vermag. Er is een tijd wanneer geen bidden noch pleiten een volk enig voordeel zullen aanbrengen, ja dat er geen geneesmiddel is, dat iets zal uitwerken (Ezech. 24:13, 14). Het is een teken van een naderende avondtijd, wanneer het licht, dat er is, ongemakkelijk wordt, en de vensters nutteloos worden om licht in te laten; en wanneer men de blinden gaat sluiten, om het licht, dat er nog is, buiten te sluiten. Wanneer men dat doet is het een teken, dat de nacht ophanden is. Zo ook, is het een droevig teken van een naderende duistere nacht voor de Kerk van God, wanneer het licht van het Evangelie voor de mensen ongemakkelijk wordt, wanneer zij de duisternis van onkunde verkiezen boven het licht van de kennis, en de duisternis van de dwaling boven het licht van de waarheid; de duisternis van wettische kennis boven het licht van de verborgenheden van het Evangelie (Joh. 3:9). De inzetten van het Evangelie worden (Hoogl. 2:9) bij vensters of tralies vergeleken, om het licht in te laten. Nu wanneer deze voor dit doel nutteloos worden, en het Evangelie over het algemeen in verachting komt, is het een droevig teken, dat de nacht op komst is (2 Kron. 36:15, 16) "En de Heere, de God hunner vaders zond tot hen door de hand van Zijn boden, vroeg op zijnde, om die te zenden; want Hij verschoonde Zijn volk en Zijn woning. Maar zij spotten met de boden Gods, en verachtten Zijn woorden, zij verleidden zichzelf tegen Zijn profeten; totdat de grimmigheid des Heeren tegen Zijn volk opging, dat er geen helen aan was." Jeruzalem had een uitstekende

evangeliedag, doch zij stenigde de profeten en bekende de tijd van haar bezoeking niet, daarom kwam zware toorn over haar: "Ziet uw huis wordt u woest gelaten." Wij hebben onze evangeliedag, en er is een tijd geweest, dat het Evangelie hoog geschat en gewaardeerd werd; doch misschien een dertig- of veertigjarig bezit heeft vele mensen hun bekomst ervan gegeven zodat zij van het hemels manna walgen; het is voor de meesten laffe en onsmakelijke spijs geworden, er is niets waarin zij minder trek hebben, dan in de wateren van het heiligdom. Het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis sluit het licht buiten, of, men houdt de waarheid in ongerechtigheid ten onder (Rom. 1:18).

2° Er zijn openbaar makende tekenen, die verkondigen, dat de tegenwoordige tijd een avondtijd is. Vele van de dingen, die ik gemeld heb, verkondigen niet alleen, dat het een avondtijd is, maar zijn ook voorspellingen, dat een nog donkerder avond te verwachten is. En, gelijk ik niet buiten mijn Bijbel ben gegaan met te voorzeggen wat wij te wachten hebben, zo zijn ook de tekenen en bewijzen niet ver te zoeken, dat de tijd waarin wij leven, in velerlei opzicht waarlijk een avondtijd is. Wanneer ik u deze merktekenen van een avondtijd voorstel, kunt en behoort u zichzelf te beproeven, of het zowel bij u, als bij de Kerk van God in het algemeen, een donkere nacht is, opdat u zich des te dieper mag bedroeven over de duisternis waarin u verkeert, en u des te krachtiger tot Christus, de Fontein des lichts mag wenden, dat Hij ten tijde des avonds het licht mag doen schijnen. De tekenen van een avondtijd zijn tegenwoordig vele Wij zullen de volgende melden, steeds gebruikmakende van de figuurlijke spreekwijze, waarvan de Geest van God Zich bedient.

1. Het is een droevig teken van een tegenwoordige avondtijd, wanneer de sterren alleen verschijnen en de zon verdwijnt. De evangeliedienaars worden bij sterren vergeleken, die hun licht aan de zon ontlenu; zij worden sterren in Zijn rechterhand genoemd, doch Christus Zelf is de Zon der gerechtigheid. Nu, is dat niet een bewijs, dat het een avondtijd is, wanneer het licht van de zon, de heerlijkheid van Christus, niet kan worden gezien en alleen het sterrenlicht gezien wordt? En wanneer er alleen een uiterlijk voorwerpelijk licht van een evangeliebediening is, zonder een innerlijk onderwerpelijk licht van de kennis van de heerlijkheid Gods, in het aangezicht van Jezus Christus? En wanneer de mensen alleen op de sterren staren, alleen op de instrumenten zien en met hen ingenomen zijn, en niet op Christus Zelf zien?

2. Het is een droevig teken van een avondtijd, wanneer, wat men het vallen van de sterren noemt, te zien is. Doorleeft de Kerk niet een avondtijd, wanneer men de sterren, als het ware, uit de hemel op aarde ziet vallen; wanneer zij, die voortreffelijke leraars en belijders waren, van het geloof afvallen; wanneer men hen schipbreuk ziet lijden van het geloof en een goed geweten; wanneer de Draak de sterren met zijn staart van de hemel trekt, en de zonen des dagers uit de hemel vallen? En zo is een tijd van afval en afdrijving.

3. Het is een teken van een avondtijd, wanneer dwaallicht gezien wordt en men vals licht volgt, en dat naloopt, en er op vertrouwt. En is het niet, in geestelijke zin, een donkere avondtijd, wanneer het licht van de dwalende natuur, het licht van menselijke wijsheid en van de vleselijk rede de plaats innemen van geestelijk, schriftuurlijk, en evangelisch licht; wanneer de mensen blinde leidlieden en valse lichten volgen, met wie zij in de gracht zullen vallen; en voornamelijk wanneer de mensen op hun eigen licht vertrouwen? Er is geen klaarder teken, dat een mens in de donkere nacht van de staat van de natuur is, zonder zaligmakend licht, dan wanneer hij op zijn kennis vertrouwt en zijn blindheid en duisternis niet ziet. "Niemand bedriege zichzelf; zo iemand onder u dunkt, dat hij wijs is in deze wereld, die worde dwaas, opdat hij wijs mag worden. En zo iemand meent iets te weten, die heeft nog niets gekend, gelijk men behoort te kennen" (1 Kor. 3:18 en 6:2).

4. Het is een teken, dat het een avondtijd is, wanneer een mens met kunstlicht tevreden is, zoals met kaarsen en lampen, in plaats van daglicht en zonlicht. Zo ook is het een avondtijd voor de Kerk wanneer de voorkeur wordt gegeven aan wijsheid van woorden en menselijke letterkennis, boven de eenvoudigheid van het Evangelie en de zuivere prediking van Gods Woord. Wanneer enerzijds de kandidaten voor de bediening en velen die het predikambt reeds bekleden, al zijn zij met ruime en wettische beginselen bezet, een nieuwmodische wijze van preken aannemen, met sierlijkheid van taal, zonder dat zij zich beijveren Christus en de wezenlijke waarheden van het Evangelie te prediken, maar zich ophouden met ledige beschouwingen en een levenloze zedenleer; en anderzijds, wanneer een menigte, die zich onder de naam van verstandig en als mensen van fijne smaak aandienen, in geen andere preken behagen scheppen, dan zulke die kunstig versierd zijn met de bloemen van opzichtige voordracht en kittelende welsprekendheid; ik zeg, wanneer hieraan algemeen de voorkeur wordt gegeven boven een eenvoudige, krachtige en geestelijke prediking, geheel in strijd met de wijze van prediking van de apostel Paulus, niettegenstaande zijn grote kennis van menselijke letterkunde en zijn verkregen bekwaamheden (1 Kor. 2:1, 2, 4). Nu, wanneer deze kunstlichten gekweekt en hooggeacht worden, en het enig licht zijn, dat in trek is, verkondigt dat een duistere staat van de Kerk, en voornamelijk de dikke duisternis waarin zij verkeren, die zichzelf met kaarsen van dat soort behagen, in plaats van het waarachtige licht.

5. Het is een teken van een avondtijd, wanneer de duisternis het licht belemmert, het onderscheiden verhindert en vele misvattingen veroorzaakt. (Jesaja 5:20) "Wee dengenen, die het kwade goed heten, en het goede kwaad; die duisternis tot licht stellen, en het licht tot duisternis." Zo toont het, dat het voor de Kerk in het algemeen een avondtijd is, wanneer dikke duisternis van onkunde haar bedekt en het bewindsel van het aangezicht blijft, zodat er geen onderscheiden kennis is van goed en kwaad, waarheid en dwaling, en wanneer de grote hoop zich bedriegt. Hoe licht worden de mensen in het donker bedrogen, doordat men hun slechte waar in de handen stopt! Zij uiteten bedriegerijen in plaats van waarheden; vormelijkheid in plaats van heiligheid, en zij kunnen alles kwijt bij mensen die in het donker zitten. De bedrieglijkheid van de zonde heerst over de mensen, omdat zij in een staat van duisternis zijn, en van een geestelijk onderscheidingsvermogen zijn ontbloot, zodat zij de dingen die des Geestes Gods zijn niet kunnen verstaan (1 Kor. 2:14).

6. Het is een teken van een avondtijd, wanneer het dagwerk aan kant gelegd en het avondwerk onder handen genomen wordt. Is het zo ook niet een avondtijd, wanneer de werken van de duisternis over het algemeen worden uitgeoefend? (Rom. 13:12, 13) "De nacht is voorbij gegaan en de dag is nabij gekomen. Laat ons dan afleggen de werken der duisternis, en aandoen de wapenen des lichts. Laat ons in de dag eerlijk wandelen, niet in brasserijen en dronkenschappen, niet in slaapkamers en ontuchtigheden, niet in twist en nijdigheid." Wanneer belijders goddeloos worden en de werken van de duisternis algemeen in zwang zijn, dan is het voorzeker een avondtijd. Een tijd van zondigen is altijd een duistere tijd; onheiligheid is een dochter van de duisternis. Duisterheid en onkunde van God in Christus is de wortel van alle boosheid en goddeloosheid.

7. Het is een teken van een avondtijd, wanneer de mensen over het algemeen uit de weg dwalen; want in de duisternis geraakt men aan het dwalen. Is het niet evenzo een avondtijd voor de Kerk, en over het algemeen, wanneer de werken van de duisternis niet alleen worden uitgeoefend in kwaaddoen, maar ook de plichten van de godsvrucht worden nagelaten en verzuimd, doordat men van de goede weg afdwaalt. Geen wonder dan ook dat Gods geboden door doen worden verbroken, wanneer men door nalaten van Hem afdwaalt. Doch wat doet

zozeer dwalen, als duisternis en gebrek aan verstand, dat een dodende zonde is? (Spr. 21:16) "Een mens, die van de weg des verstands afdwaalt, zal in de gemeente der doden rusten."

8. Het is een teken van een avondtijd, wanneer het struikelen algemeen wordt; want gelijk de mensen in het duister dwalen, zo ook struikelen zij als het donker is. Helaas! wat is het in geestelijke zin een droevig blijk van een avondtijd, wanneer men over elke steen die in de weg ligt, struikelt en onverhoeds aan de rand van gevaarlijke afgronden loopt; voornamelijk wanneer Christus Zelf een Steen des aanstoots is geworden. O! Zij zijn in verschrikkelijke duisternis, die zich stoten aan de Rots der eeuwen, waarop zij moesten bouwen! Wel, zegt u, wie zijn dat, die zich aan Christus stoten in plaats van op Hem te bouwen? Dat zijn zij, die evenals de Joden, "een ijver tot God hebben, doch niet met verstand, want alzo zij de rechtvaardigheid Gods niet kennen, en hun eigen gerechtigheid zoeken op te richten, zo zijn zij der rechtvaardigheid Gods niet onderworpen" (Rom. 10:2, 3). U ziet hier, dat de duisternis van de onkunde waarmee zij omringd waren, de oorzaak was van hun struikelen. Zij waren niet onkundig van de wet Gods, neen, daar ijverden zij voor; maar zij waren onkundig van de rechtvaardigheid Gods, die in het Evangelie geopenbaard is, dat is, van Christus als het einde der wet tot rechtvaardigheid; daardoor struikelden zij in de donkerheid. Velen zijn zeer verlicht in de kennis van de wet, en branden van ijver voor Gods wet, die toch in de duistere nacht van grove onkunde van Christus en van Gods rechtvaardigheid leven, en zo struikelen zij in het duister en gaan ten verderve.

9. Het is een somber teken van een avondtijd, wanneer alles in rust en vrede is; want overdag is er altijd enig geraas om het huis heen, doch gedurende de nacht is er gewoonlijk niets dan ongestoorde vrede en rust. Zo ook is het een teken, dat het bij de mensen de donkere en doodstille uur van de nacht is, wanneer zij met hun hart rustig liggen in het bed van vleeselijk gerustheid en vrede; dat geeft te kennen, dat de duivel hen in het bed van zekerheid in slaap wiegt. "Wanneer een sterk gewapende zijn hof bewaart, zo is al wat hij heeft in vrede" (Luk. 11:21). Sommigen zijn zeer geneigd te denken "God zij dank, dat ik nooit door de duivel verontrust word." Ja maar man, waarom verontrust hij u niet? De reden is, omdat hij zeker genoeg van u is. Als u hem tegenstond, zou hij u niet zo met vrede laten, maar hij zou al de machten van de hel tegen u in de weer brengen, doch wanneer alles zich in een helse vrede stil houdt, is het een pikdonkere avondtijd, waarin velen zeggen: "Ik zal vrede hebben, wanneer ik schoon naar mijns harten goeddunken zal wandelen, om de dronkene te doen tot de dorstige."

10. Het is een duidelijk teken van een avondtijd, ja, dat het middernacht bij hen is, wanneer alle deuren gesloten en gegrendeld zijn, wanneer geen kloppen gehoord en beantwoord, en de deur niet geopend wordt; dat komt in de nacht dikwijls voor. Is het dan niet een droevig blijk, dat het een avondtijd is; ja, dat het bij velen in de zichtbare Kerk middernacht is, wanneer de deuren van hun harten zo stevig gesloten zijn voor Christus, dat zij, hoewel Hij aan de deur staat en klopt, nochtans niet horen, noch antwoorden, noch Hem open doen? Wanneer de zondaren bij Hem aankloppen is Hij steeds gereed hen open te doen, volgens Zijn Woord: "Klopt en u zal opengedaan worden"; doch wanneer Hij aan de deur van de zondaar klopt, kan Hij wel duizend maal kloppen zonder dat Hij gehoord of beantwoord wordt. Hij heeft al menigmaal aan de deur van dit geslacht geklopt, en dat doet Hij nog steeds: Hij klopt door het woord van Zijn gebod; door het woord van Zijn bedreiging; door het woord van Zijn belofte en vriendelijke nodiging; door het woord van Zijn vermaning en overreding; door het woord van Zijn klacht; door het woord van Zijn raad. En Hij klopt ook door Zijn Geest; door het geweten; door verdrukkingen; door algemene goedertierenheden; door oordelen; door goede voorbeelden en raadgevingen van anderen, en door voorsmaken van liefde.

11. Het is een teken, dat het een avondtjd is, wanneer de maan is opgegaan en hoog aan de hemel staat. Gelijk het toch een teken is, dat de zon ondergaat, wanneer de maan opkomt; zo ook is, over het algemeen, naarmate de maan hoger staat, de nacht verder gevorderd, en de zon verder weg. Wanneer de maan op is, is de zon onder. Nu, gelijk Christus bij de zon, en deze wereld bij de maan wordt vergeleken, zo wordt ook de luister van de Kerk van God, wanneer het daglicht bij haar is, vergeleken bij een vrouw bekleed met de zon, en de maan was onder haar voeten (Openb. 12:1). En gelijk het een dagtjd van geestelijk licht is, wanneer zij de zon boven hun hoofd en de maan onder hun voeten hebben; wanneer de genegenheden van de mensen geheel op deze veranderlijke wereld, deze beweeglijke maan gezet zijn; wanneer de wereld de hoogste plaats in hun hart inneemt, heeft Christus de laagste plaats. Zijn niet de wereldse harten, de wereldse genegenheden, de wereldsgezindheid van de mensen, die alleen aardse dingen bedenken, blijken, dat zij duisternis zijn; Sommigen verstaan door de maan, de maan van eigengerechtigheid, en dan betekent het, dat wanneer de mensen, in plaats van met de Zon der gerechtigheid bekleed te zijn en de maan van eigengerechtigheid onder hun voeten te hebben, met de maan, de gevlekte maan, van hun eigengerechtigheid bekleed zijn, zij dan de Zon der gerechtigheid onder hun voeten hebben. Zij vertreden Christus en Zijn gerechtigheid, terwijl zij zichzelf en hun eigen gerechtigheid verhogen en de werken van de wet verheffen, niet wetende, dat zij zo doende Christus, het einde der wet tot rechtvaardigheid, verwerpen, in Wie wij alleen gerechtigheid en sterkte hebben.

12. Het is een teken, dat het een avondtjd is, wanneer de spiegels nergens toe dienen, en wanneer de mensen, wegens de duisternis, geen gebruik van een spiegel kunnen maken, om zichzelf te bezien, of van een verrekijker, om naar andere dingen te zien. Zo is het ook een teken van een zeer donkere nacht, een avondtjd van dikke duisternis, wanneer Gods twee glazen van geen nut zijn. Ik bedoel, noch de wet, noch het Evangelie; wanneer de mensen zichzelf niet in de spiegel van de wet kunnen zien, zoals Paulus (Rom. 7:9): en wanneer zij ook Christus, en de heerlijkheid Gods in Hem, niet in de verrekijker van het Evangelie kunnen zien, zoals Paulus en anderen: (2 Kor. 3:18) "En wij allen met ongedekte aangezicht de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd, van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest." Doch het is een tijd van duisternis voor de Kerk, en voor afzonderlijke personen, en een droevig blijk, een zeker teken. van hun volslagen gemis van zaligmakend licht, wanneer de wet ondienstig is, om hun zondige natuur, hart en leven te ontdekken; en wanneer het Evangelie ondienstig is, om de heerlijkheid Gods, in de wijze van zaligmaken door Christus, te ontdekken. Wanneer zij noch van zonde en ellende worden overtuigd, doordat de Geest het gebod ontsluit en de bedreiging van de wet toepast: noch van gerechtigheid en oordeel, doordat de Geest komt als een Geest der wijsheid en der openbaring in de kennis van Christus, als de Heere onze gerechtigheid.

Zegt mij nu, nadat u deze tekenen van een avondtjd hebt gehoord, of er niet veel stof en reden is van diepe smart en weeklacht over de tegenwoordige tijd? Ligt niet de grote hoop in de zichtbare Kerk, ja het merendeel van ons, die hier zijn, onder dikke duisternis? Is het niet een donkere avond, bij u, man; bij u, vrouw? Indien God u daarvan door deze tekenen wilde overtuigen, zoudt u zien, dat u omringd bent met de wolken en de dikke duisternis van de hel, en u zoudt zien hoe nodig het voor u is te roepen: Heere zend licht; Heere, zend Uw licht en Uw waarheid! Amen.